

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2012 – Nr. 13.

VRAGEN van de Stadspartij van de heer J. Bolhuis betreffende bouwaanvraag Forum.
(Binnengekomen: 10 februari 2012).

In december 2011 is de bouwvraag voor het Groninger Forum ingediend. Onderdeel van dit bouwplan is de door ABT ontworpen parkeergarage van 17 meter diep die daarmee, volgens ABT, één van de diepste parkeergarages van Nederland wordt. Op hun website zegt ABT dit over het project:

Met een ontgravingsdiepte van 17 meter wordt de put een van de diepste van Nederland. De parkeergarage in Groningse binnenstad kan tot vlak bij bestaande bebouwing worden aangelegd. De ruimte wordt zo maximaal benut terwijl de risico's niet groter zijn dan normaal. Traditionele rekenmethoden alleen zijn bij dit soort bouwputten onvoldoende, althans als een put behalve veilig ook kosteneffectief moet zijn. Technisch gezien kan in principe 'alles', maar het gaat erom tegen welke kosten.

In de bij de bouwvraag gevoegde stukken lezen we van de hand van ABT het volgende:

Van alle panden binnen 25 m van de diepe bouwput en 15 m van de fietsenkelder dient het interieur en het exterieur (vanaf maaiveld) te worden opgenomen. Van alle panden binnen 50 m van de diepe bouwput en 25 m van de fietsenkelder dient het exterieur vanaf de openbare weg te worden opgenomen. Gezien de grote waarde die wordt gehecht aan de Martinikerk, dient hiervan het interieur én het exterieur vanaf maaiveld / begane grondniveau te worden opgenomen.

De opnamen dienen te worden uitgevoerd voordat de eerste bouwwerkzaamheden worden uitgevoerd. De rapportages van de opnamen dienen door de opdrachtgever bij een notaris te worden geponeerd.

Dat het met de bouw van ondergrondse parkeergarages anders loopt dan gepland is eerder regel dan uitzondering. Ook in onze stad kennen we voorbeelden; de Westerhavengarage en nog steeds actueel de Damsterdiepgarage. Tel daarbij op dat het Forumproject onder financiële druk staat, we noemen daarbij de verdragingskosten en het feit dat het beschikbare budget bevroren is omdat bij overschrijding de politieke steun voor het project zal wegvallen. 'Technisch gezien kan in principe alles, maar het gaat erom tegen welke kosten', zo stelt ABT. Daar wringt bij ons de schoen. Welke risico's worden genomen met de bouw van de diepe put? Daarover hebben wij de volgende vragen:

1. Kunnen we uit het simpele feit dat van de Martinikerk zowel interieur als exterieur worden opgenomen afleiden dat er een reëel gevaar bestaat dat er beschadigingen zullen optreden aan de Martinikerk vanwege de bouwwerkzaamheden? Zo ja, hoe hoog schat u dat risico in en waarop is dat gebaseerd? Zo nee, waarom niet?

2. Wordt er bij de bouw van de Forumgarage op enigerlei wijze bezuinigd om de bovengenoemde verdragingskosten binnen het beschikbare budget terug te verdienen? Zo ja, op welke wijze?

Wij vinden het opmerkelijk dat er bij een ander pand met monumentale waarde in de omgeving niet op dezelfde wijze gehandeld wordt. Althans, dat kunnen wij niet uit de stukken opmaken. Het gaat om het provinciehuis dat op vergelijkbare afstand van de bouwput ligt als de Martinikerk. Wij concluderen hieruit dat de 'opname' van de Martinikerk daarom niet te betitelen valt als 'business as usual' omdat in dat geval het provinciehuis ook wel meegenomen zou worden.

3. Klopt het dat van het provinciehuis alleen het exterieur wordt opgenomen? Zo ja, kunt u aangeven waarom hier anders gehandeld wordt dan bij de Martinikerk?

Een derde punt betreft het ontbreken van een bouwveiligheids- en bemalingsplan bij de aanvraag. Nu is het wettelijk gezien zo dat het bevoegd gezag, dat bent u, de aanvrager, dat bent u ook, uitstel voor indiening van een bouwveiligheids- en bemalingsplan kan verlenen indien de aard van het bouwplan daar aanleiding toe geeft. (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en Besluit omgevingsrecht art. 2.7.)

4. Bent u het met ons eens dat juist bij een dergelijk ingrijpend project, met alle gevolgen voor de directe omgeving zoals winkels, horeca, bewoners en andere belanghebbenden, een bouwveiligheids- en bemalingsplan een voorwaarde zou moeten zijn? Zo nee, waarom niet?

Ter info bij vraag 4, wettelijk gezien moet een bouwveiligheidsplan het volgende bevatten:

- **Artikel 2.4. Overige voorschriften bouwverordening**

In of bij de aanvraag om een vergunning voor een bouwactiviteit verstrekt de aanvrager de volgende gegevens en bescheiden ten behoeve van toetsing aan de overige voorschriften van de bouwverordening:

- a. bouwveiligheidsplan en toegankelijkheid van de bouwplaats met de volgende onderdelen:
 - 1°. één of meerdere tekeningen waaruit de bouwplaatsinrichting blijkt:
 - – de ligging van het te bebouwen perceel en de omliggende wegen, bouwwerken e.d.;
 - – de situering van het bouwwerk;
 - – de aan- en afvoerwegen;
 - – de laad-, los- en hijszones;
 - – de plaats van de bouwketen;
 - – de grenzen van het bouwterrein waarbinnen alle bouwactiviteiten, inclusief het laden en lossen, plaatsvinden;
 - – de in of op de bodem van het perceel aanwezige leidingen;
 - – de plaats van ander hulpmaterieel en opslag van materialen;
 - 2°. gegevens en bescheiden over de toe te passen bouwmethodiek en de toe te passen materialen, materieel, hulp- en beveiligingsmiddelen bij de bouwwerkzaamheden;
 - 3°. indien een bouwput moet worden gemaakt voor een ondergronds gelegen bouwdeel:
 - – de hoofdpzset van de verticale bouwputafscheiding en de bouwputbodem;
 - – de uitgangspunten voor een bemalingsplan;

- 4°. de uitgangspunten voor een monitoringsplan ter voorkoming van schade aan naburige bouwwerken;
- b. gegevens betreffende de aard en plaats van brandveiligheidsinstallaties alsmede van de vluchtrouteaanduiding;
- c. een tekening van de inrichting van het bij het bouwwerk behorende terrein met daarop aangegeven de voorzieningen voor de bereikbaarheid en de plaats van bluswatervoorzieningen en opstelplaatsen van brandweervoertuigen;
- d. een onderzoeksrapport betreffende verontreiniging van de bodem, gebaseerd op onderzoek dat is uitgevoerd door een persoon of een instelling die daartoe is erkend op grond van het [Besluit bodemkwaliteit](#).

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 6 maart 2012.

1. Nee. Het bouwproject Forum, parkeergarage en fietsenkelder is zo ingericht dat beïnvloeding van de omgeving als gevolg van de bouwwerkzaamheden tot een minimum wordt beperkt. Onder "de omgeving" dient in dit geval te worden verstaan de belendingen in de eerste lijn. De Martinikerk valt ruim buiten deze lijn en daarom mag aangenomen worden dat de bouwwerkzaamheden niet van invloed zullen zijn op de Martinikerk.

Een vooropname van omliggende bebouwing wordt uitgevoerd om de bouwkundige staat ervan vast te leggen vóór aanvang van de bouwwerkzaamheden. Deze vooropname wordt gedeponereerd bij een notaris. Bij bouwprojecten in een gebouwde omgeving is een dergelijke vooropname gebruikelijk omdat deze de bewijspositie in geval van geschillen vergemakkelijkt. Het feit van de vooropname houdt geen verband met vermeend aan de bouw verbonden risico maar veeleer met het risico van eventuele aanspraken, die zonder vooropname niet goed beoordeeld zouden kunnen worden.

2. Nee.

3. Dat is nog niet zeker. Weliswaar dateert de Martinikerk in hoofdzaak uit de vijftiende en het Provinciehuis uit begin twintigste eeuw en lopen van deze monumentale gebouwen de constructieve eigenschappen, de gebruiksfuncties en de onderhoudsmaatregelen sterk uiteen, daarmee is niet gezegd dat ook de vooropnames voor de komende bouwwerkzaamheden zullen verschillen. Maatgevend daarvoor is veeleer de afstand tot de feitelijke bouwwerkzaamheden en die verschilt per uitvoeringsfase. De huidige vooropnames zijn bepaald voor het sloopwerk en het archeologisch onderzoek. De Martinikerk is daarin meegenomen vanwege de sloop van de hoekpanden en het archeologisch onderzoek nabij de kerk. Na deze fase en voor de start van de bouw worden opnieuw vooropnames uitgevoerd. In overleg met de constructeur, een geotechnisch adviseur en de verzekeringsmaatschappij wordt bepaald welke vooropnames tot welke afstanden wenselijk zijn. Mocht het nodig blijken ook het interieur van het Provinciehuis geheel of gedeeltelijk in een vooropname te betrekken dan zal dat gebeuren.

4. Uiteraard. Bij alle bouwprojecten moet, ongeacht hun omvang en impact, een goedgekeurd bouwveiligheidsplan worden getoond voordat met de uitvoering mag worden gestart.

Toegesplitst op het bestek van het Forum betekent dit dat van de aannemer plannen worden gevraagd die een directe relatie hebben met de wijze van uitvoering. Enkele daarvan zijn:

- een terreininrichtingsplan, inclusief plaats schuttingen, keten, bouwmaterieel etc.;
- een verkeerscirculatieplan, met in- en uitritten, bebording etc.;
- werkplannen per onderdeel;
- een bemalingsplan.

Wat dit laatste betreft, voor de bouwput van de parkeergarage worden diepwanden en onderwaterbeton toegepast. Daarbij vindt geen grondwateronttrekking uit de omgeving plaats. De ontgraving voor de fietsenkelder gaat nagenoeg tot dezelfde diepte als de ontgraving die destijds is uitgevoerd voor de bouw van de huidige oostwand. Mogelijkerwijs zal hier, net als destijds, geringe open bemaling noodzakelijk zijn evenals voor het realiseren van de oostwand. Het bemalingsplan zal uitsluitend geven over de maatregelen en effecten.